

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ
ГО «АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ СУМЩИНИ»

**Інфекційні хвороби
в практиці лікаря-інтерніста:
сучасні аспекти**

*Infectious diseases in practice of physician-internist: modern
aspects*

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції,
присвяченої 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією
СумДУ
(Суми, 25–26 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Вівсяна Ірина Анатоліївна, Андрущак Маргарита Олександрівна
**ПОШИРЕНІСТЬ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА БОТУЛІЗМ В
УКРАЇНІ**

Кафедра внутрішньої медицини та інфекційних хвороб
Науковий керівник: д-р мед. наук, професор В. Д. Москалюк
ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет»,
м. Чернівці, Україна

Viviana Iryna Anatoliivna, Andrushchak Margarita Oleksandrivna
PREVALENCE INCIDENCE OF BOTULISM IN UKRAINE
Department of Internal Medicine and Infectious Diseases
Scientific supervisor MD., professor V. D. Moskaliuk
HSEI "Bukovyna State Medical University" Chernivtsi, Ukraine.
r_andrushak@mail.ru

***Summary.** Botulism disease that is seasonal. Most cases of botulism morbidity air related to various factors, such as poor quality of food, non-compliance with sanitary norms foodstuff, contemptuous attitude toward his life. An important issue is also the presence of serum in our country.*

Актуальність. Ботулізм – класична харчова інтоксикація, яка виникає внаслідок вживання продуктів, інфікованих мікроорганізмом *Clostridium botulinum* та характеризується важким ураженням нервової системи. Схильність до ботулізму висока і вона не залежить від статі та віку. Найчастіше на ботулізм хворіють в осінньо-зимовий період, коли вживання консервованих продуктів збільшується.

Захворювання на ботулізм – актуальна проблема в Україні. Ступінь протікання хвороби, як правило важкий, з наступними хронічними проявами, навіть при наданні медичної допомоги відмічаються непоодинокі летальні випадки.

Спалахи ботулізму виникають не часто у порівнянні з іншими захворюваннями, але потребують швидкого розпізнавання для

виявлення джерела інфекції, попередження інших випадків захворювання і ефективного лікування потерпілих.

Таким чином, тенденція до зростання захворюваності на ботулізм на фоні структурних змін харчування населення та харчової промисловості зумовили вибір теми наукових досліджень.

Мета дослідження: вивчення закономірностей захворюваності на ботулізм в Україні та удосконалення системи санітарно-епідеміологічного нагляду за цією інфекцією.

Матеріали і методи. У роботі проведено епідеміологічний аналіз випадків ботулізму серед населення України. У ході виконання роботи комплексно використано епідеміологічні та статистичні методи дослідження і логічну інтерпретацію отриманих результатів.

В 2015 році в Україні були зареєстровані 118 випадків харчових отруєнь, що викликані збудником *Clostridium botulinum* з кількістю постраждалих 139 осіб, з них 5 дітей, в тому числі 6 летальних випадків. Найбільша кількість випадків захворювань на ботулізм зареєстрована у Дніпропетровській (12), Черкаській (12), Львівській (10), Запорізькій (10), Житомирській (9), Івано-Франківській (9) областях. Всі, 118 випадків, були зареєстровані у побуті.

За 6 місяців 2016 року в Україні вже зареєстровані 41 випадків харчових отруєнь, що викликані збудником *Clostridium botulinum* з кількістю постраждалих 51 осіб, з них 2 дітей, в тому числі 5 летальних випадків.

Результати дослідження. Результати санітарно-епідеміологічного розслідування, зазначених вище випадків ботулізму, свідчать, що захворювання були пов'язані з вживанням: риби в'яленої, копченої та консервованої зареєстровані у 65 потерпілих, м'ясних консервів та інших виробів з м'яса – у 57 потерпілих, грибів консервованих – у 8 потерпілих, овочів консервованих у – 5 потерпілих, невстановлений продукт у – 4 потерпілих. Харчові продукти, що були виготовлені в домашніх умовах, вживали 114 потерпілих.

Висновки. На підставі проведених досліджень була досягнута кінцева мета – вивчені закономірності поширення захворюваності на ботулізм в Україні. Проблема захворювань на ботулізм в регіонах потребує проведення постійної санітарно-просвітньої роботи серед населення, зменшення вживання продукції домашнього приготування з подовженим терміном зберігання, забезпечення раннього діагностування.